

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Рев-265/04
Бања Лука, 11.10.2005. године**

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Лукић Драгослава као предсједника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Стевана Савића и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице П. Б. А.Д. Д., против туженог ОДП М. Д., ради плаћања дуга, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Д., Пж-52/03 од 07.04.2004. године, на сједници одражној 11.10.2005. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укида се пресуда Окружног суда у Д. Пж-52/03 од 07.04.2004. године и предмет враћа томе суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Д. Пс-53/99 од 27.12.2002. године обавезан је тужени да тужитељици по основу неплаћених краткорочних кредита исплати главни дуг у износу од 204.344,33 КМ са законском затезном каматом почев од 24.05.1999. године до исплате, и на име обрачунате уговорене камате за период од 22.04.1994. године до 20.05.1999. године плати износ од 408.679,02 КМ, уз накнаду торшкова спора у износу од 547,61 КМ, све у року од 8 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Д. Пж-52/03 од 07.04.2004. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се обје нижестепене пресуде преиначе и одбије тужбени захтјев или да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Тужитељица у одговору на ревизију туженог оспорила је наводе ревизије и предложила да се иста одбије.

Ревизија је основана.

У тужби тужитељица захтјевом тражи да јој тужени на име дуга по основу неплаћених краткорочних кредита плати на име главног дуга износ од 204.344,33 КМ са законском затезном каматом почев од 24.05.1999. године до исплате и на име уговорене камате за период од 22.04.1994. године до 20.05.1999. године плати износ од 408.679,02 КМ.

Наконведеног поступка нижестепени судови су утврдили: да су странке закључиле уговоре о банкарском кредиту и то број: 908-1/94 од 19.04.1994. године; 1551/94 од 15.06.1994.

године; 1551/94 од 08.07.1994. године; 3057/94 од 01.11.1994. године; 3057/1/94 од 28.11.1994. године; 3410/94 од 29.12.1994. године и 1548-1/95 од 17.07.1995. године, на укупан износ од 102.868,87 динара; да је неспорно међу странкама да је извршен упис заложног права на некретнинама туженог које није релаизовано; да је неспорно између странака да је дошло до потписивања извода отворених ставки са даном 31.12.1999. године од стране тужитељице и туженог, по којем према пословним књигама тужени тужитељици на тај дан по основу неизмирених краткорочних кредита дугује износ од 204.344,33 КМ, а затим по основу обрачуна камата до 60 дана износ од 143.574,81 КМ и обрачуна камате преко 60 дана у износу од 256.104,21 КМ и да тужени одбија да тужитељици плати дуг који се захтјевом тражи у овом спору.

Код оваквог стања ствари нижестепени судови налазе да је тужени у обавези да тужитељици на име главног дуга плати 204.344,33 КМ са законском затезном каматом почев од 24.05.1999. године до исплате и на име обрачунате уговорене камате за период од 22.04.1994. године до 20.05.1999. године износ од 408.679,02 КМ, јер да обавеза плаћања произилази из закључених уговора о кредиту и њихових анекса, као и писменог признања дуга датог у виду потписаног извода отворених ставки са даном 31.12.1999. године који представља у финансијском смислу признање дуга од стране туженог као дужника.

Због погрешног приступа у разрјешењу спора материјално право за сада није правилно примјењено.

Тужитељица право на захтјев за плаћање дуга заснива на уговорима о банкарским кредитима у износу од 204.344,33 КМ на име главног дуга и 408.679,02 КМ на име обрачуна уговорене камате.

Тужени не оспорава постојање дуга али оспорава висину главног дуга и обрачун камате које су уговорене по уговорима о банкарском кредиту.

За правилно разрјешење спорног питања, постојања висине дуга, било је потребно прибавити уговоре о банкарским кредитима које су странке закључиле, по којима је тужитељица као банка туженом одобрила кредите, из којих ће се утврдити, на које износе они гласе, колика је уговорена каматна стопа, као и постојање других уговорених услова. Затим је потребно провјерити на који начин је тужитељица обрачунала постојање главног дуга у износу од 204.344,33 КМ, те да ли је и на који начин извршена његова ревалоризација, и на исти начин утврдити постојање обрачуна уговорене камате у износу од 408.679,02 КМ, а затим на који начин и како је извршена ревалоризација овог износа, а потом и конверзија у конвертибилне марке, како главног дуга, тако и обрачунатих камата, јер је конвертибилна марка средство плаћања у Републици Српској и БиХ уведена 01.07.1998. године на основу Закона о Централној банци БиХ («Службени лист БиХ» бр. 12/97), на који износ тужитељици као повјериоцу припада право на камате по стопи прописаној Законом о висини стопе затезне камате («Службени гласник РС», бр. 19/01), почев од 19.05.2001. године до исплате.

Када је у питању закључак нижестепених судова да овјерени извод отворених ставки са 31.12.1999. године који је приложен у списима предмета, представља признање дуга, треба рећи, да извод из књиговодства о стању салда између правних субјеката сачињен након њиховог усаглашавања био би релевантан под условом да је овјера извода отворених ставки извршена од стране директора предузећа (овдје туженог) који је по одредбама чл. 63. Закона о предузећима («Службени гласник РС», бр. 24/98), овлашћен да га заступа у правном промету, односно од лица кога је директор писменим путем овластио на такву радњу (идентичну одредбу садржи и ранији Закон о предузећима - «Службени лист СФРЈ», бр. 77/88 до 61/90, у члану 169. ст. 1. тог Закона).

Стога је потребно допунити поступак у наведеном правцу, а по потреби провести и финансијско вјештачење на речене околности.

Из реченог произилази да услијед погрешне примјене материјалног права чињенично стање је остало непотпуно утврђено, због чега је ревизију туженог ваљало уважити.

Зато је примјеном одредби чл. 250. ст. 2. у вези с одредбом чл. 456. ст. 2. Закона о парничном поступку («Службени гласник РС», бр. 58/03 до 74/05) одлучити као у изреци.

У наставку поступка другостепени суд ће одлучујући о жалби туженог против првостепене пресуде отклонити недостатке на које се указује у овом рјешењу.

Предсједник вијећа:
Драгослав Лукић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка